

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Львівської Газети“

Відпущення у Львові
Адміністрації „Газети
Львівської“ і в к. ж. Ста-
роутрати на прохання:
за цілий рік 2 ар. 40 к.
за пів року 1 ар. 20 к.
за чверть року . . . 60 к.
окладно 20 к.
Подписки число 1 ар.

3% доходу на
смажкою:
за цілий рік 5 ар. 30 к.
за пів року 2 ар. 70 к.
за чверть року 1 ар. 35 к.
окладно 48 к.
Подписки число 2 ар.

285 | №: | Вовіфіція м. | Сильвест. | Субота 19 (31 грудня 1892 | Коштовість 7 г. 52 к., вихід 4 г. 8 к. | Рік II.

Дальші вѣсти о ситуації парламентарної.

Pol. Cong. потверджує вѣсти о виготовленні радою міністрів програми, на підставі котрої мала би бути утворена більшість парламентарна. Загально говорять, що вже в понеділок, т. є. дня 2 січня 1893, розпочнуть ся переговори з представцями трох великих клубів, і що они на той день будуть скликані до Вѣдня. Правительство предложитъ кождому з них окремо програму, а коли они згодять ся на ню, тоді відбуде ся спільна конференція представителів правительства и проводирів партій.

Зміст програми держитъ ся доси в тайні, але о скільки можна догадувати ся, то має она передовсім характер негати́вний: межи иншими не жадає вѣроисповѣдної школи и переведення чесько-німецької угоди після пункцій вѣденських. Засадою програми буде вдасть удержати національний и вѣроисповѣдний status quo. Декотрі польскі часописи доносять, що згадана програма міститъ в собі також постанову утворення окремого міністерства комунікацій. Теку міністра комунікацій, кажуть ті часописи, обняв бы президент зелѣзниць державних дрі Билинський. Розумѣя ся, що годі того рода вѣсти уважати за певні и ддятого потуємо ихъ лиш з обовязку журналістського.

Вѣденський кореспондентъ Сзас-у пише такъ о становищі Поляків: „Намъ залежить на томъ, щоби повстала більшість парламентарна, бо того вимагає інтерес держави и краю. Інтерес краю вимагає полаго-

дження рожнородних справ економічних, а полагодити ихъ трудно, коли нема сталої більшості парламентарної. Однакъ з другої сторони залежить наша будучність політична, економічна и національна в Австрії від становища наших послів в Раді державній. Засадами нашими в Раді державній були и сѣть: автономія и консерватизмъ. Під тими покликами хочемо и мусимо дальше побѣджати. Отже не можемо в інтересі всіх нашої будучності дозволити на се, щоби вплив автономічних и консервативних елементів ослаб у Палаті через утворення нової більшості. Хочемо бути посередниками межи скрайніми поглядами, але ждаємо, щоби наслідкомъ нашого посередництва, була справедлива середина. Нехай відпадуть з обох сторін найскрайніші, та нехай нова більшість буде зборомъ рівноважних елементів“.

Дещо изъ статистики Львова.

Мѣске бюро статистичне у Львові, під проводомъ дра Казимира Остафевського-Бараньського, видає другий річникъ „Вѣдомостей статистичныхъ о мѣстѣ Львові“, з котрого выймаемо отей, найцікавіші дані:

Стале населена мѣста Львова выносило зъ кінцемъ 1890 р. 127.943 мешканців, з чомъ було 119.352 цивільного населення. Після вѣроисповѣданія має Львів 67.286 католиків, 21.876 греко-католиків, 174 вѣрменъ, 2061 євангеликів, 36.130 жидів, а 416

мешканців инших вѣроисповѣдань. Після товариської мови єсть Поляків 104.544, Русинів 9.067, Німців 12.162, Чехів 494. Річний приростъ населення выносить около 1.600 мешканців. Нѣ читати нѣ писати не має у Львові 47.694 людей.

Львів займає 5560 моргів землі, т. є. майже 32 квадратні кілометри. Забудована поверхня выносить 490 моргів: в обводі має мѣсто майже 6 миль, найдавший край мѣста віддалений від себе звыш о миль.

Улиць всѣ разомъ довгі на 106 клм., займають 277 моргів поверхні; довжина трамвая кінного выносить 5.7 клм., каналів лише 23.5 клм., з того половина старих, т. є. будованих з каменя або з дерева; водопроводи довгі на 43 клм., дроти телефонні на 670 клм. Улиць и площ єсть у Львові 275, публичныхъ керниць 235. Поверхня мѣських плянцій выносить 168 моргів, з того припадає на стрийскій парк майже 83 морги, на Високій Замокъ 46 моргів, на єзуїтскій городъ майже 18 моргів, на Лычаковскій парк 14 и пів, на губернаторскій вал звыш 5, а на гетманскій звыш 2 морги.

Підчасъ спису в р. 1890 було у Львові загаломъ домів 3322, а мѣжъ ними 146 публичныхъ будинків. До тых належать 34 храмы (т. є. 24 костелів, 8 церков, 1 церковь православна, 1 лютерска церква и 1 божниця), 35 будинків на школи и штуки та науки, 24 будинків банкових для торговлі, зелѣзниць, цѣлей промисловыхъ ит. п., 16 урядовыхъ будинків, а вкѣнци 7 будинків до розривки (єстрѣльниці, рожні касина и т. п.). Домів партеровых єсть 1505, одно-

Загадочність людской натуры.

(Дальше.)

Єсть то характеристичний прояв в людській натурі, що найголовнішою и найчастішою причиною найбільшихъ злочинів єсть охота до легкого, веселого и безжурного життя. Здаєсь, якъ колибъ той напрямъ натуры, що вѣв давшийше до вѣлякихъ подвиговъ з потреби и konieczности удержання життя, вѣв нині до такихъ злочинів якъ: розбій, крадежъ, спроневерення, обманства и підпалювання. У всѣхъ тыхъ злочинахъ уживає чоловікъ тої самої хитрости, того самого підступу, якого уживавъ давшийше супротивъ самої природи, лиш та хитрість и підступъ стали супротивъ великого поступу в устрою нинішнього життя людского и ладу єспільного далеко більш и розвинули ся відповідно до нинішнихъ обставинъ. Можна сміло сказати, що того рода злочини суть нині лиш продовженнямъ давного способу життя — изъ давного правила стали ся під впливомъ культуры и цивілізації лиш выимкою и то выимкою, котру теперішня єспільність справедливо уважає за каридостойну. Возьмѣмъ н. пр. розбій и розбишакство.

Цѣлю розбій єсть завжди охота присвоєня собі чужого майна. Злочинець, котрий пускає ся на розбій, має головно на оці лиш майно другого чоловіка; убійство стоить у

него на другімъ пляні, але вѣ не злякає ся и убійства, коли того потреба. Ддятого то розбійникъ, выбираючись на розбій, лагодить ся на всякій випадокъ, але не завжди иде з тою думкою, щоби убивати людей. Тому то можна розбійниківъ поділити на такихъ, що лиш добувають ся до замківъ алякають ся убійствъ и розбійниківъ, котрі в кождій хвили готові допустити ся убійства и выбираючись на розбій лагодять ся до того. На першого рода розбійниківъ не маємо в нашій мові відповідної назви — Німці н. пр. называють ихъ Einbrecher — можна бы ихъ назвати хіба вломниками. Другій рідъ розбійниківъ называють Німці Raubmörder; у насъ называють ихъ загально розбійниками або розбишаками.

Першого рода розбійники, отже вломники, пускають ся на розбій звычайно самі, або що найбільше в єспільстві ще з однимъ або двома, котрі звычайно стоять на сторожі и помагати выносити тяжкі рѣчи. Вломники бувають звычайно дуже сильні люди, зручні и „учені“, выконують своє ремѣло зъ повнимъ знанемъ новочасного поступу в ремѣслахъ и техніці. Выбираючись на розбій, чи лѣпше сказавши на вломъ, забирають зъ собою вѣлякй, иноді дуже зручно и помайстерски зроблений приладъ, котрі бувають того рода що дадуть ся легко сховати, суть отже до- сыть малі, а мимо того можна зъ нихъ выдобути велику силу. Найважнішимъ приладомъ буває у нихъ рідъ складаної зелѣзної пѣдоймы, котра єсть такъ зроблена, що на од-

номъ єй кінці можна насадити молотъ, на другімъ кінці вѣлякй иншій инструментъ. Сверхикъ и цильникъ суть прилади, безъ котрыхъ они не можуть обійти ся. Тими кількома приладами суть они в силі розбивати и найсильнішій замки, выважувати двері и зелѣзні вѣконниці, ба навіть розбивати зелѣзні каси. Спеціалісти від зелѣзнихъ касъ и дверей носять ще зъ собою рідъ маленької лампки до топлення, котрою розпалюють зелѣзану бляху и відтакъ вырѣзують в ній до 10 або 15 минутъ такъ велику діру, що не разъ могли бы и самі нею влѣзати. Відъ такихъ розбійниківъ нема майже способу забезпечити ся, бо они на кождій способъ придумують такожъ способъ. Они підкопують ся до домів, де стоять каси зъ грѣшми, закрадають ся до пивниць, выбивають зъ підъ єподу діру в мурі, прорѣзують дошки відъ підлоги и дѣстають ся до комнаты, де відтакъ добувають ся до касъ, а то все дѣє ся не разъ одною ночі!

Въ сѣмъ случаю не можна вже ніякъ сказати, щоби злочинець дѣлавъ в неспѣдності злого; противно, вѣв дѣлає не лиш зъ повною свѣдомістю, але ще и зъ добре напередъ вже обдуманымъ пляномъ. Вѣв о- глядає насампередъ докладно теренъ свого дѣланя, вышукє догідний часъ и приступъ до него, розвѣдує про всѣ обставини. Несеть ся зъ своимъ пляномъ не разъ и кілька мѣсяцівъ, лагодить и закуповує собі відповідні прилади, майструє не разъ и кілька ночей на однімъ мѣсці и робить все зъ такою завяз-

поверховихъ 735, двоповерховихъ 779, триповерховихъ 260, чотириповерховихъ 42, а навѣтъ е 2 дома, високий на пять поверховѣ.

Дуже цікаве и характеристичне для мѣсцевихъ вѣдосинѣ єсть пытанє, кѣлько людей мешкає по домахъ. Отже переважну часть домовъ у Львовѣ замешкує 3 до 10 партій, а 6 до 30 особъ, 40 домовъ на 100 мѣститъ вѣдъ 31 до 100 особъ, 7 домовъ є такихъ, де мешкає звышъ 50 партій, а число т. зв. самостѣйныхъ партій взагалѣ, мешкаючихъ въ 3220 домахъ, выносить 22.532. Єсть 1261 такийъ мешкань, котрий занятъ лише поодинокими особами, мѣжъ тими є чотири мешканя по 11 до 20 комнатъ, а въ нихъ жие лише оденъ чоловікъ; 116 мешканъ займає бѣльше якъ 20 особъ, а въ тыхъ було 11 о одній комнатѣ, 222 о двохъ комнатахъ.

На оденъ квадратный кілометръ припадало у Львовѣ въ р. 1890 мешканцѣвъ 3999 (въ р. 1880 лише 3430), въ Празѣ 13 326, въ Краковѣ 8.944, у Вѣднѣ 7.638, въ Бернѣ 5.578, въ Ліберцу 5.015. Отже що-до густоты населеня займає Краковъ друге, а Львовъ шесте въ ряду мѣсте въ австрійской монархіи.

Що-до руху населеня, то въ першій половинѣ 1892 р. було 566 вѣнчанъ, такъ само, якъ въ першомъ півроцѣ 1891 року. Найбѣльше вѣнчанъ було такихъ, що молодий и молода мали по 24 до 30 лѣтъ. Въ томъ часѣ уродило ся загаломъ 2540 дѣтей, т. в. о 58 бѣльше, нѣжъ въ першомъ півроцѣ 1891 року. Однакъ число дѣтей, що вродилося живыми, єсть у I півроцѣ сего року далеко бѣльше, нѣжъ въ томъ часѣ минушого року. Найбѣльше дѣтей уродило ся въ цвѣтні. Але и смертельнѣсть була сего року бѣльше, якъ торѣжъ. Въ I половинѣ сего року померло 1961 особъ, т. в. о 128 бѣльше, якъ въ томъ самомъ часѣ минушого року. Мѣжъ помершими було 1031 мужчинъ, 930 женщинъ; 1490 християнъ а 471 жидѣвъ. Що-до числа лѣкарѣвъ въ пропорціи до числа населеня займавъ Львовъ въ р. 1889 девять мѣсце (Краковъ четверте), а въ р. 1885 ажъ 14.

Статистика поліційна выказує, що въ р. 1891 арештовано у Львовѣ 10.123 поодинокихъ особъ, а то за крадѣжъ 18.8%, за волоцѣжество 11.6%, за пиянство 8.7%, за галабурды уличны 8.3%, за браку удержакъ 4.8%, за переступство регулямію 7.4%, за жебрацтво 2.4%, за образу сторожи 1.5%.

Статистика почтова выказує величезный

прирѣстъ руху въ р. 1890 на 1891. Въ р. 1891 выслано зъ Львова о 5,318.267 почтовыхъ посылокъ бѣльше, якъ въ попередньому роцѣ, а до Львова прийшло о 5.042.090 бѣльше. Особливо поднѣсь ся рухъ картокъ корреспонденційныхъ и часописей.

Цѣле населеня промысловѣ мѣста Львова выносить 11.445 особъ. Въ томъ числѣ єсть 2951 самостѣйныхъ підприємцѣвъ, 5595 челядниківъ, а 2899 ученикѣвъ. На сто особъ, занятыхъ въ промыслѣ припадає християнъ мужчинъ 49.4%, женщинъ 7.9%, а жидѣвъ мужчинъ 38.2%, жидѣвокъ 4.5%. Въ загалѣ на сто особъ въ промыслѣ було 87.7 мужчинъ, а 12.3 жѣнокъ.

Въ торговлѣ було въ кѣнцѣмъ року 1890 у Львовѣ занятыхъ 4343 особъ, а именно 1354 християнъ и 2989 жидѣвъ, взгядно 3002 мужчинъ и 134 жѣнокъ.

Товариствъ було у Львовѣ 262, а то 175 християнскихъ, 87 жидѣвскихъ. Межи християнскими єсть польскихъ 149, рускихъ 21, нѣмецкихъ 4, чеське 1.

Переглядъ політичны.

Вѣденська газета урядова оголосила законъ о удержавленію заведенъ телефонныхъ въ декотрыхъ мѣстахъ, мѣжъ иншими у Львовѣ и Чернівцяхъ; дальше законъ, на подставѣ котрого слухателямъ львовской школы лѣсовою прислугѣ право до одиорѣчной службы у войску.

Удержувєсь упорно чутка, що въ осени має бути предложенъ Радѣ державной проектъ закона о двѣлѣтній службѣ войсковой, и въ той цѣли має бути бѣльшѣсть парламентарна, такъ утворена, чтобы правительство мало для сего закона потрібный двѣ третины голосѣвъ.

Найвысшій трибуналъ выдавъ важне ореченє въ справахъ зборѣвъ, пѣсля котрого зборы подпадають закону карному, наколи скликающей зборы не знає особисто запрошенныхъ.

Въ Парижѣ была зновъ онѣгда велика експлозія динамітова. Хтось подложивъ бомбу подъ домъ напротивъ поліціи. Выбухъ не убивъ нѣкого. Розведено слѣдство. Загально припускають, що то не бувъ замахъ анархистичный, лишь злочинъ изъ особистои мести.

Они може и навѣтъ не въ силѣ того розважити.

Вѣдъ того рода розбѣйниковъ, треба добре водрѣжнати такъ званыхъ опришкѣвъ, котрий якъ у насъ такъ и у другихъ народовъ грали, а навѣтъ ше и грають велику роль. Єсть то рѣдъ, можна бы сказати, благородныхъ розбѣйниковъ, котрий вѣлавили ся своими подвигами, вступаючи не разъ за бѣднѣйшими и слабшими. Наше слово „опришкѣ“ пошло мабуть вѣдъ слова „опричникъ“, котре, здаєсь, означало то саме, що „оружникъ“, за княжихъ часѣвъ на Руси — була то прибожна гвардія князѣвъ. Початокъ опришкѣвъ єсть отже політичный. Тымъ самымъ, що у насъ були опришки, были въ Сербіи, Румуніи и на Угорщинѣ „гайдуки“, въ Греціи „клефты“, въ Италіи „бриганты“, а въ Нѣмеччинѣ въ давныхъ часахъ т. зв. Raubritter-ы. Початокъ того рода розбѣйниковъ, котрий ше до нинѣ не перевели ся въ Италіи, Сербіи, Болгаріи, Греціи и Туреччинѣ, сягає глубокихъ часѣвъ, бо ажъ хрестоносныхъ походѣвъ, коли то наймано людей войска противъ Турковъ. Тогды то збирали ся пѣли ватаги людей, охочихъ до бою и рабунку, котрий за добру заплату наймали ся у князѣвъ и королѣвъ и служили имъ доти, доки було потреба, переходили на службу вѣдъ одного до другого, а коли были безъ службы, то жили въ рабунку, нападали звычайно на богатыхъ, забирали имъ ихъ майно и дѣлили ся нимъ. Найбѣльше такихъ ватагъ разбишакскихъ було въ Италіи въ

Зъ другой стороны зновъ кажутъ, що тымъ способомъ хотѣвъ хтось, кому на томъ залежить, водвернути увагу вѣдъ справы панамской. Комісія панамская водрѣчила ся ажъ до 5 сѣчня.

Зачувати, що російское министерство комуникацій выготовило вже проектъ реорганізаціи російскихъ консулатѣвъ и предложитъ его незадолго царю до санкціи.

Новинки.

Львовъ для 30 грудня.

— Вѣданаčenja. С. Вел. Цѣсаръ зволѣвъ дати золотый крестъ заслуги секретарямъ повѣтовымъ Францови Слопецкому въ Жовквѣ и Костови Михневскому въ Домбровѣ.

— Именованя и перенесеня. Министеръ справъ длѣности перенѣсь адъюнктовъ повѣтового суда: Стан. Куку въ Тычина до Кутъ, Франца Балзара въ Жабна до Лежайска, Ив. Галаткевича въ Мшаны дольной до Вохнѣ, Волод. Кшипиковского въ Чорного Дунайца до Тычина, Ив. Лийхамшайдера въ Лежайска до Горлицъ; а именувавъ адъюнктами судовыми адъюнктовъ повѣтовыхъ судѣвъ: Осипа Зелєка въ Йордановѣ для Кракова, Густава Гринера въ Домбровѣ для Тарнова, Валентія Цицони въ Кентахъ для Нового Санча, Каз. Гавиньского въ Короснѣ для Кракова, Людв. Добровольского въ Лимановѣ для Нового Санча, Войтѣха Став. Домбровецкого въ Бохнѣ для Кракова, Ив. Мариняровича въ Пільнѣ для Ясла, Март. Стацака въ Лежайску для Решова. Адъюнктъ повѣтовый Францъ Левъ Кохъ дѣставъ посаду адъюнкта суду пов. въ Йордановѣ. Вѣдѣны именованъ адъюнктами суду повѣтового ще авскултаты: Стан. Осипъ Никлевичъ для Чорного Дунайца, Маріянъ Черный для Коросна, Ив. Ярошъ для Домбровы, Ив. Вѣбро для Пільна, Титъ Лопатинеръ для Лимановы, Францъ Сцѣборъ для Войничѣ, дръ Кароль Курковскій для Жабна, дръ Левъ Ясевичъ для Мшаны дольной, дръ Вол. Федеровичъ для Глогова, Ив. Озимекъ для Лежайска.

— Конкурсъ. Дрогобычка рада повѣтова рописала конкурсъ на посаду секретаря въ рѣчною платною 1000 ар.

— Въ Корчинѣ, въ повѣтѣ коросненскѣмъ, отворена буде антика. Допытный конкурсъ вже рописано коросненскѣ старостѣ въ рѣчницѣмъ до 31 сѣчня.

— Новѣ фондациѣ стипендіи вѣвъ въ житѣ. Выдѣль красивый въ початкомъ школьного року 1892/3. 1. Фондация Бодьоха въ 6 стипендіи по 100 ар рѣчно для звычайныхъ ученикѣвъ рѣчной школы въ Чер-

тостію, зъ такою вытревалоствію, якъ колибъ мавъ довершити якогось найлѣпшого дѣла. Незвычайно трудно вдумати ся тутъ въ гадки такого чоловіка и водгадати, що єго пре до такой работы. Цѣль єго єсть очевидно та, чтобы розбогатѣти въ короткѣмъ часѣ, хочъ въ великимъ але не дуже довгимъ трудомъ; але здаєсь, що то посяганє за чужимъ добромъ поддѣржує и збѣльшає въ чоловіцѣ велика вѣра въ свою силу, зручнѣсть, хитрѣсть и водвага, котрий вѣвъ разомъ роблять въ него героя, що шукає небезпечности тамъ, де може зарозумѣти и розбогатѣти. До того придучає ся ще звычайно и слабе почутѣ моральности, въ наслѣдокъ котрого чоловікъ ставъ рѣвнодушнымъ и каже собѣ: „Удасть ся, добре; буду и дальше удавати чоловіка честного. Не удасть ся, то менѣ байдуже; нехай мене замкнуть.“ Для того то можна сказати, що того рода людей роблять злочинцами по найбѣльшой части обставини середѣ котрыхъ розвивавсь ихъ нещаслива натура. Ивші обставини могли бы зъ нихъ зробити дуже пожиточныхъ для сусѣднѣости людей.

Коли до тыхъ прикметъ вломниковъ прилучать ся ше и прикметы, якъ стрѣчаемо у убійникѣвъ, то тогды маємо передъ собою правдивыхъ розбѣйникѣвъ, котрий або поодинокѣ або въ спѣлцѣ по двохъ, трохъ и бѣльше засѣдають на людей при гостинцяхъ, въ лѣсахъ и убивають ихъ, або нападають на дома, двѣры и коршмы та безъ пардону убивають по кѣлька душъ наразъ, навѣтъ не раздумючи, чи того имъ конче потреба, чи

нѣ. Они може и навѣтъ не въ силѣ того розважити. Вѣдъ того рода розбѣйниковъ, треба добре водрѣжнати такъ званыхъ опришкѣвъ, котрий якъ у насъ такъ и у другихъ народовъ грали, а навѣтъ ше и грають велику роль. Єсть то рѣдъ, можна бы сказати, благородныхъ розбѣйниковъ, котрий вѣлавили ся своими подвигами, вступаючи не разъ за бѣднѣйшими и слабшими. Наше слово „опришкѣ“ пошло мабуть вѣдъ слова „опричникъ“, котре, здаєсь, означало то саме, що „оружникъ“, за княжихъ часѣвъ на Руси — була то прибожна гвардія князѣвъ. Початокъ опришкѣвъ єсть отже політичный. Тымъ самымъ, що у насъ были опришки, были въ Сербіи, Румуніи и на Угорщинѣ „гайдуки“, въ Греціи „клефты“, въ Италіи „бриганты“, а въ Нѣмеччинѣ въ давныхъ часахъ т. зв. Raubritter-ы. Початокъ того рода розбѣйниковъ, котрий ше до нинѣ не перевели ся въ Италіи, Сербіи, Болгаріи, Греціи и Туреччинѣ, сягає глубокихъ часѣвъ, бо ажъ хрестоносныхъ походѣвъ, коли то наймано людей войска противъ Турковъ. Тогды то збирали ся пѣли ватаги людей, охочихъ до бою и рабунку, котрий за добру заплату наймали ся у князѣвъ и королѣвъ и служили имъ доти, доки було потреба, переходили на службу вѣдъ одного до другого, а коли были безъ службы, то жили въ рабунку, нападали звычайно на богатыхъ, забирали имъ ихъ майно и дѣлили ся нимъ. Найбѣльше такихъ ватагъ разбишакскихъ було въ Италіи въ

тыхъ часахъ, коли тамъ було повно малыхъ князѣвъ, що вѣчно вели борбу зъ собою. Декотрий зъ тыхъ бригантовъ, якъ н. пр. Гіно, Фра Дивольо и Кальдерані стали навѣтъ славными и доси жиють въ памяти Италіянцѣвъ. Про Гіна розповѣдають, що вѣвъ вѣколи не убивавъ людей, лишь ловивъ и казавъ давати собѣ окушъ и то не дуже великій. Коли н. пр. зловивъ купця, то пытавъ єго, кѣлько вѣдъ може ему заплатити. Коли купецъ дававъ ему пять сотъ риньскихъ, то Гіно бравъ лишь триста, а дѣвѣта вертавъ назадъ и казавъ купцу: „Треба и тобѣ щось лишити, абысь мавъ чимъ торгувати“. Бѣднѣмъ студентамъ дававъ вѣдъ часто грошѣ и напоминавъ ихъ, чтобы пильно учили ся. А всежъ таки, коли римскій судья Бенінказа казавъ стратити брата и стрія Гіна, що были таковы розбѣйниками, то Гіно впавъ до Риму, вѣбѣвъ до салѣ судовою и убивъ тамъ Бенінказу и водрубавъ ему голову та выйшовъ зъ неѣ спокойно зъ мѣста, бо нѣкто не важивъ ся єго ловити.

Але не все бриганты были такі чепѣй якъ Гіно. Розбѣйникъ Пеццолі вѣлѣвъ людемъ живцемъ шкоду здоймати. Чезаре Рікардо обступивъ бувъ одного разу вѣдъ сновъ ватагою цѣле мѣсто Неаполь и загрозивъ, що выморитъ въ нѣмъ всѣхъ людей, скоро они не выкупятъ ся. Коли вице-король, гр. Мѣя теней, визначивъ за голову бриганта Петра Манчіна 3000 скудѣвъ, то Манчіно оголосивъ, що дастъ за голову вице-короля 12.000 скудѣвъ и обѣцявъ ся зложити ту суму въ не-

никовъ. 2. Фондація им. Євєниціхъ въ сумѣ 300 ар., або двѣ стипендії по 150 ар. лише для учениківъ школъ середньхъ або высшихъ, своєюжъ фундатора кс. Марка Євєницікого. 3. Фондація бл. п. Кар. Сжибинського складає ся въ двохъ стипендії по 100 ар. для учениківъ всякихъ публичныхъ школъ, католицкою релігією. 4. Фондація Івана и Теклѣ Шлевінгеровъ обіймає теперь одну стипендію 40 ар. рочно для бѣдныхъ християнськихъ учениківъ публичныхъ школъ въ Калуші. 5. Фондація Клементины Теодоровичѣвной о одной стипендії въ сумѣ 60 ар. для убогихъ ученицъ якихъ будь школъ публичныхъ въ краю. 6. Стипендія Вінк. Трояновского въ сумѣ 130 ар. для убогихъ учениківъ ниякихъ публичныхъ школъ, середньхъ або высшихъ. Крімъ того системіовано ще пять стипендії въ двохъ фондаций для Поляківъ.

— **Вправа оборони краю.** Міністерство оборони краю видало таке розпоряджене що до чотирьохъ днівъ вправъ оборони краю въ р. 1893: 1) пѣхота оборони краю буде вѣдбувати одній вступній вправы безпосередно по весняныхъ головныхъ вправахъ. До тыхъ вправъ будуть покликані: а) всѣ прилучені до оборони краю а побрані въ рокахъ 1892, 1891, 1890, 1888, 1886 и 1883, що до послѣднього року въ выимкомъ тыхъ, котрі вже дотепер вѣдбули довші вправы, якъ 20-тижневій; б) перенесені въ резервы войска до оборони краю, асентеровані въ р. 1882; в) що до асентерованыхъ въ слѣдующихъ лѣтахъ, именно асентеровані въ р. 1889 безпосередно до оборони краю, котрі дотепер вѣдбули лише 8-тижневій вправы, асентеровані въ р. 1887 безпосередно до оборони краю, котрі вѣдбули вправы не довші якъ 16 тижнівъ и побрані въ р. 1882 такъ само до оборони краю, котрі не були довше на вправахъ, якъ 20 тижнівъ; в) резервісты засобѣвъ оборони краю, вѣдбраві въ р. 1892, 1889 и 1886, що до асентерованыхъ въ р. 1886 въ выимкомъ тыхъ, котрі були на довшихъ, якъ 9-тижневыхъ вправахъ, дальше асентеровані въ р. 1890 и 1891, котрі ще не були на нѣякихъ вправахъ.

— **Ц. к. школа сторожи** скарбовою пописувала ся вчера въ присутности Г. Е. п. Намѣстника, вице-президента Намѣстництва п. Лідля, дра Витолда Коритовского, дра Мих. Божиньского, президента мѣста п. Мошакского и репрезентантовъ войска, жандармеріи и т. п. Школа та я має 50 учениківъ, истнує лише пѣвъ року, але выказала вже дуже добрі успѣхи.

— **Холера.** Станъ здоровія въ мѣсцевостяхъ, положенныхъ надъ Збручемъ, де послѣдними днями явилась холера, не вѣднѣвъ ся. До повѣта борщівского выѣхавъ дръ Ляховичъ яко инспекторъ санитарній.

— **Утѣкъ въ дому** родинного ученика другої клясы гімназіальной Іванъ Земля. Має 14 лѣтъ, есть чорнявий, а убраный бувъ въ сивый довгій плащъ и таку саму шапку. Утѣкъ десь до Янова.

— **Въ Вишинѣ,** въ повѣтѣ волочѣвскомъ, выбрано начальникомъ громады властителя добръ п. Мирослава Едера. Есть се докажемъ великого довѣрія селянъ до вла-

стителя села, тымъ бѣльше, що Едеръ жиє въ томъ селѣ, що йно вѣдъ чотирехъ лѣтъ.

— **Цѣны обѣдѣвъ для вояківъ.** Міністерство обороны краю, порозумѣвшись въ державнымъ міністерствомъ войны, выначило цѣны, якій має платити скарбъ войсковый въ Галичинѣ въ часѣ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнця грудня 1893 за обѣдъ для вояківъ вѣдъ заступника офіцера до найнижшого вояка. Цѣны тѣ слѣдующі: для мѣста Львова 24½ кр., для Кракова 23½ кр., а для всѣхъ иншихъ стацій переходовыхъ 17½ кр.

— **Величезна шиба.** Сими днями вставлено въ однімъ вѣденськомъ склепѣ величезну шибу выставову. Шиба має поверхнѣ 16 квадратныхъ метрѣвъ и важить 7 сотнарѣвъ а вставляло еѣ въ рамы 18 робѣтниківъ. Пѣдчасъ сей роботы збѣрала ся передъ склепомъ величезна товпа цѣкавыхъ. До транспорту такихъ шибъ мають австрійскіи вѣлѣзницѣ лише одній вагонъ.

— **Володимиръ Павлишакъ** въ Карлова коло Снятина, управитель школы, лѣтъ 32 приѣхавъ до Вѣднѣи пужати тамъ порады на недугу и зайшовъ тамъ дня 27 с. м. до одной реставраціи, де своимъ поступованемъ выявивъ слабѣсть на умѣ а въ наслѣдокъ того вѣдставлено еѣ на клініку психиатричну дра Крафть-Ебінга.

— **Изъ Станіслава** пишуть намъ: Кандидаты дяківскіи, котрі учатъ ся у п. Полотнюка въ Станіславѣ, побирають вѣдъ 12 грудня с. р. заходами Вор. о. В. Фаціевича бесплатно науку въ краєвой школѣ фаховѣй ремесла столярства, токарства, рѣзбарства и рисункѣвъ. Впр. о. Фаціевичъ заходить ся коло того равнѣ, чтобы заложити сталу бурсу дяківскую при катедрѣ и чтобы молодой дякы знали ремесло и промыслъ, та чтобы были добрыми ровсадниками межи рускимъ народомъ. — Щастъ Боже!

— **Фальшоване векслѣвъ.** Въ черновецкихъ заведеняхъ фінансовыхъ, а такожъ и въ касѣ опадности, есконтвала недавно комісова фірма братѣвъ Вайсманѣвъ богато векслѣвъ въ подписами возможныхъ особѣвъ, якъ бар. Капрі, Кармеліна, Гельда и иншихъ. Въ хвили, коли запали довжій сумы, показало ся, що Вайсманы сфалшували подписы акцептантовъ, однакъ вакимъ ихъ вловлено, они утекли въ Черновець. Черновецкій банкы стратили черевъ те 20.000 ар., а въ самѣй касѣ опадности находятъ ся тыхъ векслѣвъ на 8.000 ар. Оногды увѣянено Давида Вайсмана, батька фальшѣвниковъ, котрі утекли.

— **Утеча батька.** Неравъ трафляло ся, що легкодупный якій сынокъ, задовживъ ся по уха и утѣкъ въ свѣтъ въ страху передъ маючимъ батькомъ. А въ Черновѣцкихъ складѣлось такъ, що возможный батько утѣкъ передъ сыномъ, чтобы не платити за него довгѣвъ! При одной черновецкой фінансовѣй институціи есть молодой урядникъ, званый въ дуже веселого житія. Вѣтъ мѣе богатога батька въ однімъ краю на заходѣ Монархіи, а батько той тѣлько й потѣхи та клопѣту мавъ черевъ сына, що все дѣстававъ вѣдъ него листы. Въ листахъ писавъ любый сынокъ, що застрѣлитъ ся, коли дорогой

тато не заплатитъ за него свѣжихъ довгѣвъ. Батько плативъ равъ и другій равъ и десятый, а все писавъ, що то вже послѣдній равъ. Недавно написавъ вновь сынъ писемо до батька и просивъ еѣго заплатити 2000 ар. довгу, дуже а дуже немилѣго. Батько симъ равомъ ще заплативъ. Однакъ коли неяситный сынъ и тымъ не вдовольнивъ ся, а за якійсь часъ удавъ ся до батька въ такую самую просьбою, батько кинувъ свою хату и кѣмнату и потягъ десь у свѣтъ. Втратавши такого доброго батька, сынъ попавъ въ розпуку и побѣжавъ въ свѣтъ пужати батька.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣденъ 30 грудня. Позаякъ въ наслѣдокъ вѣдносинъ въ Сербіи, нова австро-сербска угода торговельна не могла завчасу стати правосильною, то міністеръ справъ внутрѣшнихъ гр. К.льнокій, подписавъ продовжене старѣи угоды ажъ до кѣнця червня 1893 р.

Гамбургъ 30 грудня. Урядово сконстатовано тутъ 7 випадковъ, а въ Альтонѣ 2 выпадки холеры.

Парижъ 30 грудня. Урядово заперечують, будто бы Бруардель въ своѣмъ справовданю сконстатувавъ природну смерть бар. Ренаша. Розслѣды ще не закончили ся; розпоряджено нову аналізу. Агентія Гаваса заперечує вѣсть, будто бы Карно жадавъ вѣдъ Хрістофля грошей на выборы въ 1889 р.

Берлинъ 30 грудня. Nordd. Allg. Ztg. доказує, що вѣдкинене предложеніе войскового утруднило бы въ будучности невычайно производирямъ и войску ихъ задачу. Коли не будемо досытъ сильній до офензивы — кажє згадана газета, то нѣмецка земля стане ся побоевищемъ. Насуваєсь поважне пытане, чи не лѣпше теперь перемогти неохоту, якъ опѣсля подчасъ выбуху войны ослабляти силу войска и народу ще й морально.

Букарештъ 30 грудня. Сенатъ затвердивъ угоду торговельну въ Италію. При сѣй нагодѣ сказавъ міністеръ справъ заграничныхъ, що вѣдносины мѣжъ обома державами суть знамениты.

Курсъ львовскій

въ дня 28 грудня 1892.

	платять		жадають	
	ар.	кр.	ар.	кр.
1. Акціи за штуку.				
Банку гіп. гал. по 200 ар.	338	—	—	—
Банку кред. гал. по 200 ар.	—	—	215	—
2. Листы заставніи за 100 ар.				
Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣтъ.	100	80	101	50
" " 5% выльос. въ 10% прѣм.	108	—	108	70
" " 4½% льос. въ 50 лѣтъ.	98	30	99	—
Банку краєв. 4½% льос. въ 51 лѣтъ.	99	—	99	70
Тов. кред. 4% I еміс.	96	30	97	—
" " 4% льос. въ 41½ лѣтъ.	95	—	95	70
" " 4½% льос. въ 52 лѣтъ.	100	—	100	70
" " векск. 4% льос. въ 56 лѣтъ.	94	50	95	20
3. Листы довжній за 100 зл.				
Гал. Зав. кред. сел. въ лѣв. (6%) 3%	—	—	—	—
" " " " (5%) 2½%	54	—	56	—
Общ. р. кр. Зав. для Гал. и Бук. въ лѣв.	50	—	—	—
4. Облігї за 100 ар.				
Индеміа. гал. 5%	104	80	105	50
Гал. фонд. проп. 4%	94	70	95	40
Облігї комун. Банку кр. 5% I еміс.	—	—	—	—
" " " " 5% II	101	—	101	70
Пович. кр. въ р. 1873 по 6%	103	50	—	—
" " " " 1883 по 4½%	98	30	99	—
" " " " 1891 по 4%	92	20	92	90
5. Льосы.				
Мѣста Кракова	23	50	25	50
Станіслава	34	—	—	—
Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 ар.	17	85	18	10
Льосъ черв. хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 ар.	—	—	—	—
6. Монеты.				
Дукатъ цѣсарскій	5	65	5	75
Рубель паперовый	1	18 75	1	20 75
100 марокъ нѣмецкихъ	58	75	59	25

нецѣбѣмъ банку. Въ звѣстной въ исторіи родинѣ Пікольомініхъ бувъ одень, Альфонсъ Пікольоміні, дуже лютымъ розбійникомъ, бо убавъ власною рукою ажъ 370 людей! Але на що ажъ далеко до исторіи сягати, коли ще сего року появились були на Сициліи розбѣшакы, що своєю зухвалостію немало затрѣвожили були пѣлу Италію. Побѣчь брігантовъ бувъ въ Италіи де иншіи рѣдъ розбѣшакѣвъ, званыхъ бандитами, то есть людьми прогнаными изъ своѣй вѣтчины. Однимъ изъ такихъ бандитѣвъ бувъ славный Анджеомілю, котрого страчено 1784 р. въ Салернѣ. Вѣтъ въѣздавъ до мѣстѣ якъ якій князь на хорошо прибранѣмъ кони, окруженный своими товарищами, що ишли коло него пѣшки. Кожде мѣсто, де вѣтъ явивъ ся, негостило его и его товариштѣвъ величаво. Мимоходомъ мусимо то сказати, що въ шѣвтедесяти рокахъ причинились италіянскій бріганты не мало до сполученія Италіи и що зъ нихъ выйшли были тайніи товариства політичній Каморра и Мафія, до котрыхъ въ початкомъ сего столѣтія належали не лишь приватній люде, але й урядники та офіцеры, а навѣтъ міністры и князѣ. Слѣдъ сихъ тайныхъ товариствъ не загинувъ ще доси въ Италіи, лишь що они обмежають ся теперь на людей изъ найнижшой клясы. Організація въ Каморрѣ есть дуже строга и снѣтъ держитъ ся се тайне товариство. Кождый новоприступающій мусить присягати на вѣлѣзній хрестъ вѣрности и мовчаливѣсть, а вѣдтакъ мусить ще вѣдбувати два роки науки и пробы. Ажъ

тогда стаетъ правдивымъ Каморристомъ, а на знакъ того дѣстаетъ каморристѣвскій нѣжъ. Майже кожде бѣльше мѣсто въ Италіи має свою Каморру зъ однимъ начальникомъ и рахмайстромъ. Люде належачій до такой Каморры займають ся пачкарствомъ, крадежами, розбоями и т. д., вѣддають свѣй зарѣбокъ до спѣльной касы, котра веде точній рахунокы и роздѣляетъ грошѣ помѣжъ членѣвъ товариства.

Якъ въ Италіи, такъ колісь и въ Сербіи, Греціи та Румуніи цвило політичне розбѣшачтво, а слѣды его ще й до нинѣ не затерли ся. Доказомъ того, хочъ бы ватага розбѣшника въ подѣ Черкескей въ Туреччинѣ, Атаназіоса, котрого мабуть до нинѣ не вловили, бодай доси не було о тѣмъ зовѣсмъ певныхъ вѣстей. Зъ сербскими та румунскими гайдуками стояли въ тѣснѣй звязи и нашѣ опришки гучульскіи, а слѣды того лишили ся ще до нинѣ въ танци, де подчасъ присюды выкликують: Гайдукъ, равъ! Гайдукъ, два! Гайдукъ три!

Найже хтось теперь стараетъ ся розслѣдити натуру того рода людей и най скаже, що спонукѣ ихъ до такого житія! Можна сказати, що політичній, соціальный и экономічній обставины, выхована, чи властиво бракъ выхованія и релігій и т. д. Все то правда, але то все еще не выстаетъ до повного поясненія ихъ натуры: есть еще щось иншого, а то щось есть для насъ — загадкою.

(Конецъ буде.)

За редакцію вѣдновѣдає Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКОВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневниковъ“ буде приймати, виключно, вѣдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщення приватні“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ такожъ для „Газеты Львовской“ вѣдъ теперъ буде приймати лишъ горъ назване „Бюро Дневниковъ“ Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленгіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкающій зъ березы наверхеномъ, ухидивъ вѣдъ запамятнихъ часѣвъ за найлѣпше средство на красу; але хемично по припису вынаходця перероблений на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣляня.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкурѣ, то вже на рано вѣддѣлюе ся вѣдъ шкурѣ майже незамѣтна лусочка, а шкура сама стае свѣтло бѣлою и деликатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лицѣ и вѣдспѣлку и надае ему краску молодости; шкурѣ надае вѣдъ бѣлѣсть, деликатнѣсть и свѣжѣсть, зъ найкоротшѣмъ часѣмъ устороняе веснѣвки, родимѣ плямы, червонѣсть носа, нугры и всяку таку нечистоту шкурѣ.

Цѣна одного збанка вразѣ зъ приписомъ ужитку зр. 1-50.

Дра Ленгіля **Бензове Мыло,**

найлагѣднѣйше и для шкурѣ найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побѣлшити его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашой часописи. Въ рамкахъ дотепершнихъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовѣ и господарскѣ обявы обширно и предметово. Всежъ прѣтѣмъ можемо числити, що въ новѣй своѣй формѣ нашъ збѣлшенный дневникъ анайде вѣдкликъ голоснѣйшій. Попрѣ жертвы, якѣ на насъ накладеа побѣлшене обему, высокѣсть предплаты збѣлае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бѣлше розповсѣднене.

== Число пробне даромъ. ==

Рѣчна предплата за 52 богатѣй змѣстожъ числа 1 зр.

Администрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКОВЪ

и до принятыя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВИ ШКОЛЫ

починае ся въ приватной войсковой приспособляющей школѣ — 3 лютого с. р.

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вѣдъ женѣ и корпусѣ вѣдъ мѣнѣ и пр.

Программы даромъ.

Новѣ! Новѣ!
Безъ конкуренціи!
Петраша правдѣе франц. кавчу-
нове смакованѣе лѣше або чорне,
есть найновѣйшѣмъ и найдѣлшѣмъ
средствѣмъ въ обѣдѣ, рѣдѣтѣ,
упрѣжжѣ, повожжѣ, шибѣлѣмъ, кавчу-
вацѣ, свѣдѣи и м. д. отакожъ чорнѣе
посмѣрѣнѣе, непомѣнѣе, знаменѣе
магнѣтѣи и прѣдѣлѣи. Знаменѣе
смакованѣе на копѣтѣ. Въ бѣлѣш-
нѣхъ цукорѣхъ по 25, 50, 90 и 150
згр. за посылѣтѣе.
Зажожеи до 5 згр. и вышѣе
франко.
ANT. PETRAS, Доугерѣи, хем.
тех. лабораторіюхъ въ Чесномѣ
Бродѣ.
Перемѣнѣеи въ ц. к. хем.
тех. стѣицѣи доугерѣи и к. Мѣнѣ-
шѣи прѣдѣлѣи для промыслу
шкурѣ въ Вѣнѣи, вѣдѣи гѣлѣи въ
11 жолтѣи 1892, збѣлѣи що до
сѣлѣу своѣго узнанѣе въ найлѣпше
и найдѣлѣеи, вѣдѣи до смакованѣе
и кавчувацѣи, вѣдѣи до смакованѣе
и кавчувацѣи и рѣдѣи. 113

Чоколяда десерова.

Найбѣлша фабрика на свѣтѣ — денна продажъ 50.000 к°

Пѣдобрѣлюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшѣхъ склепахъ това
рѣвъ колоніальныхъ, по дрогеріяхъ и склепахъ зъ да-
кѣтками, такѣжъ по цукорняхъ.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтмѣллера
у Львовѣ.